

Nr 4, december 2013

FROnytt

Medlemstidning för Frivilliga Radioorganisationen

-Bataljonspastorn Jan Gyllenhammar

-Värdegrundskurs i Uppsala

Arbetet efter stormen Hilde

Medlemstidning för
Frivilliga
Radioorganisationen

Ansvarig utgivare

Kent Ahlqvist

Chefredaktör

Daisy Balkin Rung

daisy.balkin@fro.se

0768-532540

Bild & layout

Stephanie Rung

Redaktionen

redaktion@fro.se

Redaktörer

Lennart Benson

lennart.benson@fro.se

Lillemor Bohlin

lillemor.bohlin@fro.se

Totte Fleischer

totte.fleischer@fro.se

Marie Nedinge

marie.nedinge@fro.se

Ordförande

Georg Guldstrand

georg.guldstrand@fro.se

FRO Kansli

fro@fro.se

08-52807730

Tryckeri

V-tab, Vimmerby, 2011

ISSN-0345-3758

Chefredaktören förbehåller sig
rätten att redigera inkommet
material.

Nästa nummer:

Utkommer 14 mars 2014

Manusstopp 20 februari

Omslagsbild: Sten Söderberg

HF- kurs i Ånn. Henrik Barkman

kopplar in 3PL259

Innehållsförteckning

- 3. Ledare
- 4. Arbetet efter stormen Hilde
- 6. Intervju med general Sahlestrand
- 8. HF-telefoni i Ånn
- 9. Träffa bataljonspastorn
- 10. En viktig resurs i hemvärnet
- 12. När ovädet slår till
- 14. Värdegrundskurs
- 18. SL-test i november
- 19. I huvudet på en chefredaktör
- 20. Utbildning för sambandspersonal
- 22. En kryptisk kurs
- 24. Studiebesök på F7

*God jul
&
Gott nytt år!*

FRO åter i skarp insats

“ Det är med andra ord dags för oss alla att runda verksamhetsår 2013 och lyfta blicken och spana mot 2014.

För inte så länge sedan skrev jag om att hösten nalkas och nu plötsligt ska vintern vara här. Tiden rinner iväg! Hinner du med allt du vill, ska eller bör göra? Tittar jag ut så kan jag undra om vintern verkligen kommit, i alla fall här i Boråstrakten. Med vintern kommer ett nytt spännande år. Det är med andra ord dags för oss alla att runda verksamhetsår 2013 och lyfta blicken och spana mot 2014. Den centrala ledningen jobbar vidare, ända fram till riksstämman, med de mål vi tillsammans ansvarar för att vi ska nå. Det gläder mig att första motion till riksstämman inkommit och ser fram emot ännu fler! Den centrala ledningen kommer att förändras kommande år. En ny centralstyrelse kommer att utses och samtidigt kommer en ny generalsekreterare rekryteras. Detta beslut har tagits i dialog med nuvarande och har inget med missnöje att göra. Annonsering kommer via vår hemsida och vår grupp på Facebook. Nuvarande centralstyrelse har även talat om vissa justeringar i arbetsordningen i samband med att ny generalsekreterare kommit på plats. Dessa tankar får lämnas över till den styrelse som riksstämman kommer välja i maj.

Årets sista centralstyrelsemöte har vi i början av december. På detta möte beslutas om preliminär budget för kommande år. Den ger en indikation till förbund om hur mycket pengar som kommer att tilldelas. Budgeten är preliminär eftersom vi inte vet vilka medel och uppdrag vi får. Det blir först på vårt möte i mars som slutlig budget beslutas. Det vi tror är ändå att vår ”input” blir lite mindre pengar jämfört med i år. Vi måste med andra ord bli ännu mer ekonomiska och samtidigt fundera på effekten som

blir på satsade pengar. Jag nämnde som exempel i förra numret om effekten utav en ordförandekonferens. Den är inte en konferens för trevligt sällskap utan är avsedd att ge effekt ute i förbund och avdelningar. Ekonomi är ett styr- och smörjmedel för att kuggarna ska fungera överallt. Ännu en gång har FRO:s kompetens stöttat samhället. Stormen Hilde slog hårt mot Norrland och orsakade bland annat strömavbrott för 30 000 hushåll. Svenska Kraftnät beslöt att låna ut två Molos-enheter till två elbolag som kommunikationsförstärkning. Vid arbete i skarpt läge kan vi verkligen visa upp vad vi kan och att vi behövs. Våra uppdrag i samhällets krisberedskap och Försvarsmakten är väl använda skattekonor!

Vi måste dock även få till övningar för uppdragen till samhället! Annars ser vi en risk att förlora avtalspersonal. Molos-uppdraget har resurser till en del övning och kompetenshöjning. Övriga uppdrag har mindre möjlighet till detta. Vi tittar på detta inför kommande år. Något måste vi troligen göra med de medel vi har.

Avslutningsvis vill jag tacka alla som med sitt engagemang vill utveckla all vår verksamhet och våra uppdrag. Samtidigt vill jag framför att även du som ännu inte tagit steg till att engagera dig mer, även du behövs!

God Jul och Gott Nytt År!

Georg Guldstrand
Centralstyrelsens ordförande

Arbetet efter stormen H

På söndagskvällen kom en första kontakt från elsamverkansgruppen. Stormen Hilde har gjort delar av den jämtländska fjällvärlden strömlös. Ett första behov av förstärkt ledningsförmåga fanns troligen i Gäddede. Molos-2 gruppen i Sundsvall började genast med förberedelser. När larmet kom på måndag morgon var insatsområdet ändrat till Lycksele. Uppdraget skickades därför till Molos-1 i Boden.

Text: Alf Leffler

Molos-2 blev istället dirigerade till området kring Strömsund/Hoting. Femton Rakelmobiler som flugits upp från förrådet i Åsbro lastades i Toyota-jeepen och två man drog iväg. Insatsen gick ut på att låna ut Rakelmobiler och hjälpa användarna, linjemontörer som skulle hitta och laga fel på elledningarna. Under insatsen upptäcktes ett hål i täckningen i ett hörn av området. Gruppen hade kunnat avhjälpa detta med en tillfällig repeater, men det bedömdes inte nödvändigt.

Bandvagnen i Boden lastades på Räddningstjänstens lastväxlare och transporterades till Lycksele där man var framme klockan 17. Rakelmobiler från förrådet i Åsbro anlände med taxi senare på kvällen. Tidigt på tisdagsmorgon drog arbetet igång. Montörerna var ivriga att komma igång och var därför uppe med tuppen. Molospersonalen stod för stöd och utbildning. Under tisdagskvällen kom personalavlösning. Samtidigt uppstod ett behov av fler Rakelmobiler. Molos-2 har fem mobiler som inte är utdelade apparater i Norråker och man åker varandra till mötes i natten för att få förstärkning.

Det var mycket snack om Rakel och alla var positiva. "Det här ska vi ha" i vardagen. I talgrupper med drygt tjugio enheter är det inget problem att jobba i en skarp insats. Säkerheten är viktig! Man är inte ensam i fält. Man hör om någon ska prova en ledning, och kanske den man jobbar på.

På onsdagskvällen avslutas den akuta insatsen och de sex operatörerna ur FRO kunde åka hem. Man lämnar kvar ett tjugotal Rakelmobiler som stöd i det fortsatta arbetet. Dessa kommer senare att returneras till förrådet och göras klara för en ny insats.

“DET VAR MYCKET SN RAKEL OCH ALLA VAR

FAKTARUTA

Molos är en terränggående resurs för ledning och samband som ägs av Svenska Kraftnät. Kraftbolag i landet kan få disponera Molosenheter vid behov. Det finns åtta Molosenheter som bemannas av frivilliga sambandsoperatörer ur FRO.

Hilde

ACK OM
POSITIVA.”

Bild: Jens Häggblad

Klockan är 06:00 och linjemontörerna får sina uppdrag och kartor

Bild: Andreas Eriksson

Besök i Högkvarterets korridorer

FROnytt tog sig till Lidingövägen 24 i Stockholm för att ställa några snabba frågor till Jan Salestrand. Han är generallöjtnant och chef för Högkvarteret och Försvarsmaktsledningen. Många känner säkert igen honom från det att han vikarierade som överbefälhavare i början av 2013.

Text & bild. Daisy Balkin Rung

FRO arbetar för att fylla vakanserna inom hemvärnet. Hur ser du på detta?

- Det låter mycket bra att ni på det sättet levererar till insatsorganisationen. Vad gäller uppdrag att bemanna krigsorganisationen är befattningarna i hemvärnet i princip de enda som de frivilliga försvarsorganisationerna har idag. Å andra sidan är det drygt 5000 befattningar och de är mycket viktiga.

Fler och fler ungdomar söker sig till FRO och går ungdomskurser. Tar man tillvara de ungdomar när de söker GMU (Grundläggande Militär Utbildning)? Ses det som en merit?

- Det borde det ju göra. Idag har vi ett problem med systemet att det är alltför lång väntetid från det att man har gått igenom alla prov och tester tills det att man får besked om man antagits. Det håller inte. Då hinner personen ifråga tröttna och söker sig till något annat. Vi kommer därför redan nästa år övergå till ett system där vi antar efterhand som prövning sker förutsatt att den enskilde klarar kraven. Just nu har vi inget system för att då meritvärdera t ex ungdomsutbildning men vi är överens om att vi måste finna ett sätt att göra det.

Försvarsmakten utsätts för en hel del kritik, både externt och internt. Kan man trivas på sitt arbete trots den pressen? Som chef måste man kunna hantera kritik men också ta till sig den. Vi är en stor arbetsgivare med många anställda och vi måste ibland fatta beslut som inte alla är nöjda med. Men självklart är det tråkigt när man får kritik då den är obefogad. Sammantaget är dock svaret att jag trivs mycket bra och går hit med lätta steg varje dag. Utmanande jobb och fantastiska medarbetare är en oslagbar kombination.

Idag har vi ett problem med systemet att det är alltför lång väntetid från det att man har gått igenom alla prov och tester tills det att man får besked om man antagits. Det håller inte.

Förstärkt stöd till Sveriges veteransoldater

Regeringen har beslutat om en ny förordning gällande statsbidrag till frivilliga veteransoldat- och anhörigorganisationer.

- I och med regeringsbeslutet stärker regeringen ytterligare Försvarsmaktens möjligheter att ge stöd till frivilliga veteransoldat- och anhörigorganisationer, säger Karin Enström.

Alliansregeringen har som första regering i Sverige tagit fram en samlad politik för Sveriges veteransoldater. Politiken syftar till att Försvarsmaktens personal samt deras anhöriga ska få stöd före, under och efter en internationell militär insats.

Med detta beslut fortsätter regeringen som en del i den samlade veteransoldatpolitiken att stödja de soldater som genomfört internationella militära insatser.

FRO söker
generalsekreterare

läs mer på fro.se

rakom.se

Radiokommunikation i Borås

Tvinnargatan 25 | info@rakom.se | Tfn: 033-72322 10
507 30 Brämhult | www.rakom.se | Fax: 033-13 88 71

Rakom erbjuder följande produkter:

- Komradio, handapparater och mobilstationer
- Antenner och koaxkabel
- Kontakter och adaptrar
- Strömförsörjning och laddare
- Peltor hörselkåpor
- Kantronic packetmodem
- Uthyrning av komradio (FRO 50 %)

För tekniska data se rakom.se

FRO medlemmar har 20 % rabatt på priserna på hemsidan (12 % för Peltor & ICOM)

Prisvärd komradio

PX-578
Professional FM Transceiver

**Professional dust-proof
waterproof IP67**

DTMF/5-Tone/MSK option

- VOX voice function 0-9 adjustable
- CTCSS/DCS switchable
- Clone function
- End roger

**Julpris: 995,- kr
ordinarie pris 1795,- kr**

PULIXING®

JUL -erbjudande

**FRO -medlemmar får 25 %
rabatt och fri frakt på allt
utom Peltor och ICOM
under december månad.**

(gäller vid köp för minst 950,- kr)

PX-578

- VHF eller UHF
- 5 W
- Scrambler
- IP 67 vattentät
- 5-ton
- 28 kanaler
- Extra batteri och hörttelefon ingår

Torbjörn, Jonas, Johan och Isak försöker lista ut varför de inte får någon signal.

Under vecka 47 har det genomförts en FRO-kurs vid Försvarsutbildarnas kursgård i Ånn. Veckan inleddes stormigt med tanke på att norska Hilde drabbade den jämtländska fjällvärlden och även länet i övrigt. Trots denna motvind så har kursen genomförts utan problem. Den första snön och med den halka på vägarna är här.

Eleverna kommer från olika delar av landet, några med viss förkunskap, andra helt nya. Detta har inte varit några hinder på vägen fram mot målet att kunna handha hemvärnets kortvågsutrustning, tjänstgöra som signalist med mera. En stor del av tiden har ägnats åt att handha samt utnyttja antenner av olika modeller. Byggande av antenner med tillfällig mtrl. Så kan det ju vara att den ordinarie utrustning går sönder, man tager vad man haver, huvudsaken är att man ordnar sambandet som en chef så väl behöver.

“

En stor del av tiden har ägnats åt att handha samt utnyttja antenner av olika modeller. Byggande av antenner med tillfällig mtrl. Så kan det ju vara att den ordinarie utrustning går sönder, man tager vad man haver, huvudsaken är att man ordnar sambandet som en chef så väl behöver.

Johan är mycket fokuserad.

Som tidigare år har några ”gamla sambandsuvar” ställt upp och agerat motstationer under kursens övning med samband på långa avstånd. Det här med att man når bortom horisonten med sina signaler kanske inte går att förstå eller kanske man inte tänker på förrän man genomfört en sådan här kurs. Förståelsen blir mycket bättre när paketet med vågutbredning kommer in, frekvensplanering, markvåg, rymdvåg med mera. Även lite kultur har lagts in. Karolinernas svåra återtag över fjället på nyåret 1718-19 belystes vid ett besök i Handöls kapell.

Behovet av sambandspersonal minskar inte och för er som har funderingar på att genomföra denna kurs, tveka inte, anmäl er till nästa kurs här i Ånn. Den genomförs vecka 15, 2014.

Alla med en sambandsbefattning i hemvärnet är välkomna att delta. En kursvecka i fjällen i mitten av mars månad kan bli en upplevelse, sol, gnistrande snö är inte helt fel. Alla hälsas varmt välkomna.

Bataljonspastorn, Jan Gyllenhammar

Han är något så ovanligt som bataljonspastor. Jan Gyllenhammar, pastorn som med sitt stora intresse för radio och samband gick med i FRO 1996. Sedan dess har det bara rullat på. Möt denne intressante man som vi träffar en gråmulen novemberdag i Linköping.

Det känns som om himlen ligger på axlarna denna mörka novembertisdag. Men så hämtas FROnytt upp av Jan Gyllenhammar vid bussen och han lyser upp dagen. På ett konditori i gamla Linköping dricker vi kaffe och äter bakelse och Jan berättar om hur allt startade.

– Jag har alltid varit intresserad av samband och radio så 1996 blev jag medlem i FRO Örebro. Gick utbildning på Villingsberg som var jättebra. Jag trivdes som fisken i vattnet och några år senare blev jag sambandgruppchef i hemvärnet.

Han är instruktör i FRO och hemvärnet. Efter ytterligare några år blev han sambandsgruppchef i insatskompaniet. Senare kompanichef för Mogetorps hemvärnskompani. I sitt civila liv är han pastor i Pingstkyrkan och 2008 blev han utsedd till bataljonspastor.

Vad gör då en sådan, undrar FROnytt?

– Man tar hand om den militära själavården. Anordnar korum, eller tar hand om anhöriga eller soldater till någon som avlidit. Agera som medmänniska helt enkelt. Det händer att de inom bataljonen behöver prata med någon som lyssnar. Då är de välkomna och det kan kännas skönt att veta att jag har tystnadsplikt, tystnadsrätt och har ej rapporteringsskyldighet.

FROnytt undrar om han någon gång stött på mothugg och diskussioner i och med att han både är militär och pastor?

– Jo det har jag men det är då personer som finns utanför Försvarmakten. Det finns de som har svårt över tanken att man kan vara både och. Då försöker jag förklara att jag vill hjälpa till och göra något för mitt land, min hembygd, min familj och nära

och kära. Människor som på olika sätt hamnar i stor ut-satthet. Viktigt att förstå och acceptera Försvarmaktens uppgift att försvara vårt land, det är i den miljön man verkar. En bataljonspastor är noncombatant men har rätt att försvara sitt eget och andras liv.

Idag när Sverige är ett mångkulturellt land och det finns flera religioner och etniska minoriteter inom våra förband, har det förändrat en bataljonspastors arbete?

– Vad jag gör är att jag hänvisar till andra kyrkor och samfund. Men i vardagen och nu när vi lever i fred så är det tack och lov inte så många begravningar som ska arrangeras. Medmänniska kan man ju vara trots olika religioner.

Jan Gyllenhammar träffar också veteraner, de som kommer hem efter utlandsmissioner.

- Idag finns det ett bättre skyddsnät och ett utbyggt mottagningskoncept av Försvarmakten, när våra utlandssoldater och officerare kommer hem. Det finns ett program för alla hemvändare så att man kan träffa någon som kan lyssna. Behovet kvarstår fortfarande hos flera hemvändande soldater och även hela deras familjesituation. Det gäller även de som har gjort FN-tjänst, då gäller det att vara tillgänglig.

Vi pratar om likheter och olikheter i våra religioner. Han är en klok och ödmjuk man Jan Gyllenhammar. Att lyssna på honom ger en insikt och skapar ett inre lugn. Precis så som alla pastorer borde vara. Det säger jag också till honom.

- Oj tack det var fint sagt, säger Jan Gyllenhammar lite generat. Men jag är naturlig och försöker alltid bara vara en medmänniska.

EXEMPEL PÅ EN BATALJONSPASTORS UPPGIFTER:

- Själavård, möjlighet att utnyttja lämpliga personer i förbandet för själavårdande åtgärder skall tillvaratas
- Kompanichef inplanerar regelbundet tid för korum efter samråd med Bataljonspastorn eller lokal församlingspräst hos högre chef.
- Bataljonspastor ansvarar för att personal som tillhör annan religion än kristendomen för möjlighet att utöva sin religion.
- Rådgivning och upplysning i sociala frågor genomförs av personalassistenten och bataljonspastorn.
- Tillsyn av folkrättens efterlevnad fullföljs hos förbandet och att man följer upp så att avlidna kommer tillbaka till sina respektive hemorter.
- Som värdegrundsinstruktör utbildar man i Försvarmaktens värdegrund.
- Kan genomföra avlastningssamtal, krishantering och debreifing.

Sambands- och datateknikern, en viktig resurs i hemvärnet

Text: Kent Ahlqvist

Bild: Peter Sundén

Sambands- och datateknikern är en viktig medarbetare i hemvärnets förband. Äldre materiel måste vårdas för att fungera och ny materiel tillförs hela tiden. När hemvärdet får sitt IS (Informationssystem) kommer uppgifterna att öka.

Varje år genomför FRO en kurs för sambands- och datatekniker. Årets kurs genomfördes i Boden under vecka 43. Under en intensiv vecka presenterades hemvärnets sambandsmateriel utifrån målsättningen: Vad kan jag som tekniker göra, med de resurser som finns inom förbandet, för att säkerställa att

systemen fungerar? Materielmässigt handlar det om allt från fälttelefonen till den nya materiel som nu är på väg ut till hemvärnsförbanden i form av intern gruppradio RA1183, där vi också visade programmering av dessa, och RA 1031.

Antennerteori och praktik är en viktig del i förståelsen och kunskapen för att kunna tillverka tillfälliga antenner i de fall de ordinarie antennerna gått sönder. Detta eftersom en eventuellt trasig antenn inte bör bli gränssättande för ett förband. Enkla nätverk med datorer kopplades upp och provkördes i

olika konfigurationer. Datorerna var förinstallerade med PC-Dart, så det provades i nätverk och med radio.

Lite kulturella besök fanns också på programmet och Bodens fästning besöktes. Historien om fortens tillkomst och funktion redovisades i bild och därefter gick vi en rundvandring i fortet, där en "avfyring" av en pjäs ingick. Ett besök genomfördes även vid Radiobunkern som utgör en viktig del i svensk radiohistoria i form av att de första rundradiosändningarna i Sverige genomfördes från denna plats år 1921.

Torbjörn Toresson, Åke Axelsson, Morgan Johansson och Alf Leffler.

Funktionärsutbildning med FRO Stockholm

I slutet på oktober var det dags för en funktionärsutbildning med FRO Stockholm. Deltagarna kom från förbundets styrelse samt från avdelningarna i förbundet. Representanter från centralstyrelsen ledde det hela. Vi började med en genomgång av vad FRO är, våra mål och uppdrag samt allmän information om hur föreningar fungerar. När vi sedan gick över till att prata om vår framtid blev det snabbt en bra diskussion i gruppen. Trots det allvarliga ämnet var det en lättsam stämning och mycket bra deltagande i diskussionen. Det konstaterades att vi står inför ett par bekymmer som kan påverka hur organisationen utvecklas. Men det är ingenting som vi inte kan klara av, allt som krävs är engagemang och en viss mängd arbete.

Det är svårt att engagera ungdomar, delvis beroende på att de lokaler man har ligger lite svårt till geografiskt sett, vilket gör det svårare för besökare att ta sig dit kommunalt.

Det finns många bra idéer i förbundet. Det gäller att inte kolla på saker alldeles för fyrkantigt utan man måste våga gå utanför ramarna. Olika sätt för att minska på administration och öka verksamhet för medlemmarna diskuterades. Det finns flera lokaler i förbundet och många idéer för fortsatt utveckling.

Utbildningen var mycket givande, och deltagande funktionärer fick mycket med sig hem. Planer för den närmsta framtiden och på lite längre sikt togs fram under kursen och dessa ska nu realiseras. Personligen lärde jag mig en del saker som jag inte riktigt tänkt på innan, vilket alltid är kul!

Text: Totte Fleischer

Mässa om samhällssäkerhet

På mässan Mötepunkt Samhällssäkerhet som genomfördes i Kista i november hade centrala FOS ordnat en monter med temat "Frivillig – en resurs för samhället". Där kunde alla frivilliga försvarsorganisationer vara med och presentera sin verksamhet i samhällets krisberedskap. Självklart var även FRO med. Till mässan hörde även ett seminarium med föredrag från olika delar av samhället där även behovet av frivilliga togs upp. Kontakter skapades med kända och potentiella uppdragsgivare. Nu gäller det för organisationerna att stärka vår gemensamma medverkan i samhällets krisberedskap.

När oväddret slår till

Text & bild: Lennart Benson

Behovet av krisberedskap var påtagligt närvarande vid utbildningen i Tylöbäck. Med ett stort antal fallna träd på kursgårdsområdet och i omgivningarna samt kraftiga vindar och regn under lördagen var det inte särskilt svårt för eleverna att ta till sig allvaret. Utmärkta föredragshållare som mer eller mindre direkt kom från sina uppdrag under orkanen Simone, gjorde kursen till ett levande dokument i krishantering.

Samhällets krisberedskap från kommun till regering en tämligen komplett men samtidigt detaljerad grundkurs i vad som är förberett och hur lagar styr vem som ansvarar för vad och när krisorganisationerna skall dras igång på de olika nivåerna. Anders Bergenek stabschef i Halmstad kommun redovisade på ett mycket pedagogiskt sätt hur man hanterat Simone i kommunens krisstab som finns i BAS-byggnaden där även Räddningstjänst och SOS är belägna. Olika stabslokaler men med nära möjligheter till samverkan, även en tät dialog med länsstyrelsens stab visade sig vara nödvändig inte minst när det gäller informationen till allmänheten. Ett område som fått allt större betydelse och vikten av att samtliga inblandade myndigheter går ut med ett gemensamt budskap kunde inte nog förtydligas. Därför finns flera informatörer och kommunikatörer närvarande i stabsarbetslagen. Och att använda olika kanaler och bemanna dessa med ständig interaktivitet, Facebook men även Bambuser för att streama live ansågs som viktigt för att svara upp mot det informationsbehov som uppstår vid en kris.

Länsstyrelsen

Jörgen Peters försvarsdirektör länsstyrelsen i Halland gjorde motsvarande beskrivning fast om den omfattande branden med konstgödsel i oceanhamnen tidigare i år. Omfattande skador på befolkning och miljön hotade och vid en liknande brand i Tyskland hade en stad med 70 000 invånare evakuerats. En stor portion tur med vindar och väder och en rad kloka beslut krävdes från många olika aktörer och experter för att utgången skulle bli så

gynnsam som den ändå blev. Här använde man VMA på lördagsförmiddagen när röken hotade centrala Halmstad, men hur får man ut information om vad allmänheten skall göra efter signalen?

Försök med att komplettera budskapet genom SMS till alla i berört område är en möjlighet som skall provas utöver sändningarna i lokalradion. Det geografiska områdesansvaret styr på ett påtagligt vis och här klargjordes hur mycket som faktiskt hamnar på kommunerna i en kris. Länsstyrelsen har i första hand en samordnande roll om det inte är en atomolycka som inträffat. Och med utgångspunkt i Ringhalsberedskapen presenterade Peters länsstyrelsens nya pilotprojekt Frivillig Regional Resursgrupp i Halland, FRRG, samt hur myndigheterna kan ta frivilliga i anspråk i organiserad form. Ett system som just nu är under rekrytering och Mats Tornell FRO Halland är den förste som tecknat avtal för en sambandsbefattning där han skall tjänstgöra som chef i grupp 1. Förutom en ledningsgrupp är det planerat fem grupper med olika specialkompetenser. Grupp 1 och 2, samband, transporter, information och kommunikation, grupp 3, epizooti, grupp 4, flygspaning och grupp 5 är vikt för sjukvård. Efter en inledande övning 7 december planerar Mats att tillsammans med de övriga ledarna försöka skapa en dialog som kan mynna ut i en rekryteringsstrategi.

Kommer det att bli lätt att rekrytera den personal som behövs?

– Det borde finnas kompetens som inte är anspråkstagen för annat. Vi i Försvarsmakten (Mats har en tidigare karriär som officer) har utbildat ett stort antal signalister och sambandslottor, och en bred värvning i Halland inom dessa kategorier borde kunna väcka rätt resurser till liv, säger Mats.

Trafikverket

Jerry Steen säkerhetschef, Trafikverket regionväst kompletterad hanteringen av Simone ur deras perspektiv och vilka förberedelser som gjordes. Avstängda järnvägar

BILDTEXT: Försvarsdirektör Jörgen Peters vid länsstyrelsen i Halland berättar om arbetet med krisberedskapen. Göran Spetz, FRO Elfsborg och NSE Borås och Mats Tornell, Frivillig Regional Resursgrupp i Halland. FRRG, tillsammans med representanter från Civilförsvarsförbundet.

trots att stormen inte nådde utmed hela Västkusten har genererat viss kritik.

– Men vi kan aldrig tulla på säkerheten för trafikanterna och vi måste följa de prognoser som SMHI ger oss, säger Jerry. Kursdeltagarna fick också klart för sig hur komplexa trafiksystemen gjorts och att det är trafikledningen som i princip kör tågen och inte lokförarna. Tyvärr menade Jerry att kunskapen om tillgängliga frivilligresurser i samhället vara dålig inom Trafikverket, så där finns en klar förbättringspotential för oss.

Försvarsmakten

Även Militärregion väst fanns på plats med Gerhard Ittner vid samordningen i Göteborg. Med den nya organisationen skall en större närhet till befolkningen och anläggningarna i väst bli möjlig. Gerhard gav oss en hel del nyheter i form av vilka resurser som faktiskt finns kvar att använda och att man nu åter har direktiv på att jobba med planering inför kriser även i Sverige. Men vem som skall betala när det väl behövs extra ordinära resurser, staten eller den drabbade kommunen har man delat upp efter olika lagstiftning och vilken typ av kris eller olycka som är aktuell. Det finns uppenbarligen flera olika aktörer på krismarknaden att vända sig till, är det priset som kommer att vara det avgörande och var hamnar vi frivilliga då?

Hur var din behållning av kursen Göran Spetz, logistiker vid NSE Borås?

– Det var rätt utvalda och bra gästföreläsare med färsk exempel från verkligheten. Jag fick bland annat ny kunskap om hur krisberedskapen är uppbyggd på regeringsnivå och vilka resurser som Hemvärnet faktiskt förfogar över nu, säger Göran. Men våra scenariospel kunde dock utvecklats med mer detaljer ju längre vi höll på, för att grupperna skulle kunna få en höjd svårighetsgrad att jobba mot. Att kommunerna har olika inställning till frivilliga blev tydligt efter genomgången av Halmstad, i FRO Elfsborg har vi dock ett bra samarbete med Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund där vi avtalat om radiobilar och signalister, säger Göran.

Mats Tornell, en kurs på hemmaplan, du kände väl redan till det mesta?

– Kursen gav ett jättebra budskap som jag tror gick hem hos alla deltagarna. Det var intressanta nischer som kompletterade varandra och även att få lite mer från Försvarsmakten bidrog positivt. Jag jämför en stor stark och en liten resurssvag kommun, Halmstad och Laholm. I den stora säger man sig ha personella resurser som kan omfördelas vid kris medan man i den mindre med omfattande landsbygd och mycket luftledning för el behöver all hjälp man kan få när ovädret slår till, säger Mats.

Anna Thilén

Annika Ekström

Rune Lindström

Vår värdegrund ger mervärde för alla

Text: Lennart Benson

Bild: Martin Fernandez Long

Vår värdegrund, hur abstrakt kan en kurs bli? Ett ämne så svårt att hantera rätt men ändå så nödvändigt för var och en av oss att förhålla sig till i vardagen. Och organisationens framtid vilar möjligen på hur vi klarar av att på bred front förstå och göra det som krävs inom värdegrunden för att vi skall kunna vara en trovärdig och gångbar aktör på frivilligmarknaden. Vi hade samlats, flera FRO:are och ett antal medlemmar från andra frivilligorganisationer för att vara med om en grundkurs i Värdegrund på Ärna flygplats i Uppsala sista helgen i oktober. Även om vi kom väl förberedda och pålästa, blev behållningen för flertalet av oss att vi utvecklat en ny syn på värdegrunden under kursen. Det hjälper troligen föga hur många radiokanaler vi än lyckas upprätta i etern om vi inte först hittar rätt frekvens till den egna värdegrunden som sedan kan leda oss vidare till en gemensam syn. Ett perspektiv som kursledningen tydligen försökte få oss att jobba med inför och under kursen. Vad innebär begreppet värdegrund för just dig och hur blir det om du jämför den egna värdegrunden med Försvarsmaktens? Genom ett antal rollspel där eleverna själva delvis fick vara med och utveckla scenarior och metoder hjälptes vi på vägen i funderingarna kring värdegrunden. Som kurslitteratur fungerade "Det här står Försvarsmakten för!", där varje ämnesområde som mångfald, lagar, demokrati, tro, drogfritt, etik, vilja

och pedagogik dissecerades omsorgsfullt för att skapa bästa möjliga kunskap och förståelse. Med utgångspunkt i dokumentet kunde vi sedan med hjälp av elevernas breda erfarenhetsbas och lärarnas stöd diskutera fram möjliga och acceptabla lösningar på de dilemman som vi ställdes inför. Vissa områden i skriften gav gott stöd medan vi kunde konstatera att andra var ämnade för tiden med allmän värnplikt i Sverige. Det resulterade i en uppmaning från kursen om en uppdaterad upplaga, som kan ge ett bättre stöd för instruktörer, medlemmar och personal. Men den yttersta frågan inom etikområdet, som drabbar vissa av oss som i tjänsten har uppdraget att vid behov döda andra människor, krävde självfallet en lång och extremt svår eftertanke och ett djupgående samtal.

Har jag verkligen funderat igenom om jag är beredd när det i så fall krävs? I centrala begrepp och uppförandekoder finns förenklad hjälp för var och en av oss att jobba med: "Öppenhet - Var öppen och ärlig, Resultat - Ta initiativ och uppnå resultat samt Ansvar - Ta ansvar och var pålitlig". Nu är det upp till alla inom FRO, från högsta centralstyrelsefunktionär till lägsta webbredaktör att själv skapa sig en stabil värdegrund att verka från, för att på så sätt kunna säkra vår framtid. Men vänta inte för länge, framtiden är snart här.

Gunilla Åkesson

**FRONYTT STÄLLDE TRE FRÅGOR TILL
KURSDELTAGARNA FRÅN FRO.**

**1. UPPLEVDE DU FÖRE KURSEN ATT NI HADE
BEHOV AV ATT JOBBA MED VÄRDEGRUNDEN INOM
DITT FÖRBUND?**

**2. HAR DIN PERSONLIGA SYN PÅ VÄRDEGRUNDEN
SOM VI HAR ATT FÖLJA FÖRÄNDRATS EFTER
KURSEN, OCH I SÅ FALL HUR?**

**3. GAV KURSEN DIG TILLRÄCKLIGA VERKTYG OCH
FÖRSTÅELSE FÖR ATT DU SKALL KUNNA UTVECKLA
VÄRDEGRUNDSARBETET INOM DIN VERKSAMHET?**

Så här svarade de:

GUNILLA ÅKESSON, KRISTIANSTAD

1. Nej det kan jag inte påstå, men det är alltid bra att vara förberedd. Nu fick jag "kött på benen", vet hur jag ska tackla problemet om det uppstår, vilket jag hoppas att det inte gör. Har inte märkt några som helst antydningar om detta, varken i FRO eller i Hv.

2. Nej, min personliga syn har inte förändrats, jag har alltid ansett att alla människor har samma värde. Det är inte människan utan det han/hon (vågrar använda hen) gör som är det centrala.

3. Jag fick många aha-upplevelser. Nu kan jag säga att så här är försvarets värdegrund. Det är inte min personliga inställning.

4. Sedan, som alltid, var det trevligt att träffa nya och gamla bekantskaper och få höra deras erfarenheter. Alltid kul!!

ANNIKA EKSTRÖM, FÄRÖSUND

1. Nej jag upplevde inte ett direkt behov, men man vet inte vad som kan dyka upp.

2. Ja min personliga syn har påverkats absolut, jag tänker mer på mina personliga värdegrunder i vardagen.

3. Både ja och nej, ja, då jag känner att jag har lite mer kött på benen att kunna ta en diskussion om så skulle behövas och kunna möta både negativa som positiva aspekter o åsikter. Försvarmaktens material är förlegad, men förhoppningarna står till att dessa skall uppdateras å det snaraste.

4. För övrigt en mycket givande helg med en massa nya intryck och många aha upplevelser. Kursledningen har gjort ett bra arbete med att få oss att arbeta på ett lite nytänkande sätt. Genom mindre föreläsning och mer rollspel där vi agerade utifrån egenupplevda händelser och situationer.

ANNA THILÉN, VÄXJÖ

1. På fråga 1 måste jag erkänna att vi har ett litet problem trots alla mina kunskaper!

2. Jag tycker lite annurlunda än mina vänner i förbundet. Så jag har personligen inte ändrat mig.

3. Tack vare kursen kan jag nu "peka med hela handen" och säga ifrån att detta gäller utan undantag inom hela försvaret, även för frivilligorganisationerna. Människan är en stor tillgång i föreningen, vi vill inte mista honom/henne som medlem. Alltså gav kursen mig verktyg!

4. Det mervärde kursen gav mig personligen var givetvis dessa möten och exempel som visades upp plus att jag vann över mig själv - man kan sova i smal järnsäng! Man måste inte bo på hotell!

RUNE LINDSTRÖM, JÄRVED

1. Ja, eftersom det här är frågor som berör våra utbildningar och rekrytering.

2. Absolut, jag har fått en mycket större förståelse och en fördjupad insikt i värdegrundsproblematiken.

3. Det gjorde den men Försvarmaktens värdegrund måste uppdateras för att jag eventuellt ska kunna utbilda andra FRO:are för tjänst i hemvärnet.

Sambandskonferensen

Text & bild: Kent Ahlqvist

Ett sextiotial FRO:are från hela landet är i helgen samlade i Hallsberg för årets Sambands- och IT-konferens. Som vanligt är programmet fyllt med ny och spännande teknik. Tekniken bakom VoIP (Voice over IP) presenterades i flera föredrag. Några förbund har prövat VoIP för att bygga ett samband i verksamheten. Många tips och idéer om hur man kan använda och utveckla kommunikationen diskuterades.

Samband med kortvåg är ett bra sätt att ordna samband över stora avstånd, när normal teknik inte fungerar. Winlink är ett system för att överföra kortare meddelanden när internet inte är tillgängligt.

Missing People presenterade sin verksamhet och organisation. Många förbund har redan ett samarbete med Missing People och diskussioner om en central överenskommelse pågår.

FRO kan även ordna samband vid evenemang där stora resurser krävs. Ett exempel på detta är O-ringen i Boden i somras. Uppdraget omfattade 170 radiostationer som var i drift under de fem dagar som tävlingen pågick. Konferensens deltagare fick en insyn i hur uppdraget planerades och genomfördes.

Söndagen inleddes med en diskussion om våra olika träningsnät. Det finns möjligheter att utöka befintliga nät med fler deltagare. Det finns även ett intresse att pröva ny teknik i denna del av FRO:s verksamhet.

Johan Gustafsson FRO Elfsborg

Håkan Malmström FRO Västmanland

Vi tuggar sönder dina problem

Har ditt företag problem med hanteringen av gamla hårddiskar eller USB-minnen? Ligger DVD-skivor med viktig information och skräpar på fel ställe? Eller har ni kanske ingen strategi för hur ni ska hantera gamla mobiltelefoner? Insego kan erbjuda en lösning som bokstavligen tuggar sönder dina problem.

Hör av dig till oss och boka ett studiebesök eller ett möte så berättar vi mer om våra tjänster! Ring 010-207 00 55

INSEGO AB
INSEGO AB

Insego är ett litet konsultföretag som är specialiserat på säkerhet. Våra kunder finns bland myndigheter, kommuner och landsting. Vi har mer än 20 års erfarenhet av att arbeta med säkerhetsrutiner. Hos oss är du i säkra händer!

INSEGO AB / Box 41, 745 21 Enköping / Besök: Vagnsgatan 1, Enköping / Tel: 010-207 00 55

www.insego.se

En rapport från SL-Testen i november

Text och bild Lars Nordgren

När det var dags för årets höstomgång av FRO:s egen radiotävling SL-Testen befann jag mig på Gotland. Vad är då naturligare än att deltaga från ISA-buren på Fårölägret samt att motivera FRO Gotland att aktivera så många av sina signaler som möjligt.

Öns huvudsignal SL1ZXK kördes av Morgan i Slite. SL1FRO kördes från de djupa skogarna i Hablingbo, där Stefan "Fantomen" bor. Vid P18:s övningsfält bor Eric som körde SL1CF och på den tidigare stabsplatsen för Fårösunds Marinbrigad, Fårölägret, körde Torsten och jag med KA3:s signal SL1BD. Sist men alls icke minst var Rikard och hans elever igång med Tingstäde Radios amatörsignal SL1SAE.

När tävlingsdagen kom var vädret minst sagt perfekt - för att hålla sig inomhus. Regn, kuling och plus 5 grader. Men i ISA-buren hade Torsten SM1CIO och jag det behagligt. Vi var laddade och datorn var trimmad med loggprogrammet Super Duper. Alla antenner var kollade och sändaren gav full uteffekt 100 W.

Tävlingen började kl 1300 med telegrafidelen. Samtidigt började en tjeckisk tävling vilket gjorde att det blev

trångt på 40-metersbandet. Men tack vare de duktiga operatörerna på SL-stationerna blev det många kontakter körda. Tätstriden blev het mellan Nyköpings SL5ZXR och P18:s SL1CF. Bland de civila stationerna var Rune SM5COP och Hisingens Radioklubb SK6AW i täten.

När SSB-delen började tog Torsten över stationen och SL1BD kom i luften med en från många månadstester känd röst. Torsten fick för första gången köra kortvågstest sedan han flyttade in i sin antennlösa lägenhet i Visby. Nu blev det full fart speciellt på 80-metersbandet. Många SL-stationer och en hel del övriga körde så det stod härliga till. Hur gick det nu för de flitigaste på telegrafidelen? Jo, eftersom Rune SM5COP och Eric SL1CF inte kör SSB, blev det fritt fram för Nyköpings FRO och Hisingens Radioklubb. De fullkomligt "sopade banan" med oss övriga!

Den totala "CUP-tävlingen" där årets samtliga fyra delar räknas ihop vanns naturligtvis av Nyköping och Hisingen. Starkt jobbat! Alla resultaten redovisas på fro.se/amatorradio.

En djupt koncentrerad operatör i ISA-buren, Torsten Löfqvist.

I huvudet på en chefredaktör

Att utreda eller inte utreda, det är frågan

Har ni hört historien om dem som utredde sig till sista andetaget? Inte – men då ska jag berätta en liknande sådan.

I min karriär inom de frivilliga försvarsorganisationerna, både som anställd och konsult, har jag varit med om ett otal utredningar. I ärlighetens namn har jag tappat räkningen. De som tillsatt utredningarna har varit allt från försvarsministrar, myndigheter till andra organisationer. Före utredningarna klubbas, föregås de av ett tisslande och tasslande och det sprids rykten om att ”nu är det på gång igen”. Så redan innan de frivilliga försvarsorganisationerna sätts under luppen uppstår en viss nervositet. Vad kommer nu att hända? Vad sker efter utredningen? Beslutet tas och utredare tillsätts. Och så sätter maskineriet igång och organisationerna startar arbetet med att vara tillmötesgående och pliktskyldigast och korrekt hjälpa till. Kontakter tas, frågor ställs, remisser skickas in, svarsformulär fylls i, möten hålls, sammanträden tillkallas och till sist lämnas så alla svaren in. Och det låter ju inte som någon större katastrof. Men betänk att organisationerna till största del består av frivilliga som gör detta på sin fritid. Trots att flera av dem har kanslier så måste de förtroendevalda delta i arbetet. Och tänk också på att

denna procedur inte gjorts en gång, inte heller två gånger och ej heller tre.... Allt sker också med en press och nervositet!

Efter en tid är så hela utredningen klar. Den presenteras i en fin skrift och på presskonferens, eller kanske bara överlämnas lite diskret till beställaren. Och vad händer sedan? Ja, vad händer sen? Det hålls ett eller två seminarier där utredningen presenteras. Sedan händer ingenting, det blir tyst och den utredningen läggs på hyllan. Så går det några år och det börjar tisslas i korridorerna igen. Är det något nytt på gång? Man har hört att man ska börja titta på de frivilliga försvarsorganisationerna igen?

Och så är hela apparaten åter igång. Organisationerna startar arbetet med att vara tillmötesgående och pliktskyldigast och korrekt hjälpa till. Kontakter tas, frågor ställs, remisser skickas in, svarsformulär fylls i, möten hålls, sammanträden tillkallas och till sist lämnas så alla svaren in. Har ni hört det förut?

Jag har absolut ingenting emot att våra frivilliga försvarsorganisationer utreds. Men vad jag däremot ställer mig oerhört frågande till är på sättet det görs, och att man efter långa processer där organisationerna utsätts för en press som är helt onödig, sedan lägger undan utredningarna.

Och tillsätter nya efter några år. Nya utredningar som till stor del, för att inte säga helt och hållet, är den förra lik.

Det måste finnas ett stort antal hyllor där utredningarna samlar damm. Där de sover sin törnrosasömn. Och inte är det någon stilig prins som väcker dem. Nej istället tillsätts en ny utredning som snart ska ta plats i det sovande utredningshotellet.

Daisy Balkin Rung

Utbildning för sambandspersonal i

Nu finns våra kurser för sambandspersonal i hemvärnet under 2014 publicerade i utbildningskatalogen (fro.se/utbildning). Utbudet är beroende av att vi får de medel vi önskat oss och kan därför komma att ändras. Aktuell information finns alltid i utbildningskatalogen där även ansökan ska ske

Du som är signalist i hemvärnet bör redan nu planera din fortsatta utbildning. Det finns många kurser att välja på. Kontakta ledningssystembefälet (funktionsansvarig) i din bataljon eller ditt förbund i FRO om du behöver stöd för din planering.

Välkommen med din ansökan

Kursnamn	Kursplats	Datum	Ansökan senast	Kurs ID
Grundkurs				
Signalist block 1-4				
Signalist 1-2	Östersund	2014-01-31-02-04	2013-12-15	2014-309
Signalist 1-2, 3-4	Göteborg	2014-02-19--23, 03-13--16	2014-02-02	2014-348
Signalist 1-2, 3-4	Stockholm	2014-05-09--13, 05-23--27	2014-03-30	2014-303
Signalist 1-2, 3-4	Eksjö	2014-04-02--06, 10-01--05	2014-03-01	2014-332
Signalist 1-4	Höllviken	2014-07-13--27	2014-04-20	2014-320
Signalist 1,2,3,4	Enköping	2014-09-27--28, 10-11--12, 10-25--26, 11-08-09	2014-08-03	2014-324
Signalist 3-4	Östersund	2014-11-07--11	2014-10-05	2014-310
Ra 180 och Dart				
Ra 180 Grunder + PC-Dart	Höllviken	2014-07-13--20	2014-04-20	2014-321
Ra 180 PC-Dart	Göteborg	2014-09-20--21	2014-08-17	2014-351
Ra180 Grunder	Enköping	2014-03-29--30	2014-01-21	2014-325
Ra180 Grunder	Göteborg	2014-04-12--13	2014-03-09	2014-349
Ra180 Grunder	Göteborg	2014-09-20--21	2014-08-17	2014-350
Ra180 Grunder	Frösön	2014-10-03--05	2014-08-31	2014-312
Ra180 PC-Dart	Halmstad	2014-04-12--13	2014-02-23	2014-345
Ra180 PC-Dart	Enköping	2014-05-03--04	2014-03-30	2014-326
Ra180 PC-Dart	Linköping	2014-08-23--24	2014-06-29	2014-339
Ra180 PC-Dart	Boden	2014-11-28--30	2014-10-19	2014-313
Rakel				
Rakel	Härnösand	2014-04-05--06	2014-02-23	2014-307
Rakel	Gävle	2014-12-06--07	2014-11-02	2014-304
Rakel	Stockholm	2014-09-20	2014-08-01	2014-302
Rakel	Göteborg	2014-10-11--12	2014-09-07	2014-356
Rakel	Linköping	2014-11-15--16	2014-10-12	2014-342

hemvärnet 2014

Kortvåg (HF)				
HF Teknik	Karlsborg	2014-06-29--07-05	2014-04-20	2014-319
HF Teori/praktik	Ånn	2014-04-06--11	2014-02-23	2014-315
Ra195	Linköping	2014-09-22--23	2014-08-01	2014-344
Ra763 Grunder	Linköping	2014-03-29--30	2014-02-15	2014-343
Ra763 Grunder	Enköping	2014-05-31--06-01	2014-04-13	2014-327
Ra763 Grunder	Boden	2014-09-19--21	2014-08-13	2014-306
Ra763 Grunder	Göteborg	2014-11-01--02	2014-09-28	2014-354
Ra763 Grunder + SwALE	Fårö	2014-07-06--13	2014-04-20	2014-338
Ra763 SwALE	Linköping	2014-05-03--04	2014-03-30	2014-340
Ra763 SwALE	Boden	2014-10-03--05	2014-09-14	2014-311
Ra763 SwALE	Enköping	2014-10-18--19	2014-08-31	2014-328
Ra763 SwALE	Göteborg	2014-11-01--02	2014-09-28	2014-355
Signalskydd				
Signalskyddschef hemvärnet	Enköping	2014-06-23--07-01		2014-331
Sysop/T MGKI	Gävle	2014-03-22	2014-02-23	2014-305
Sysop/T MGKI	Göteborg	2014-10-11	2014-09-07	2014-352
Sysop/T MGKI	Enköping	2014-11-15	2014-10-05	2014-329
Sysop/T MGKI	Linköping	2014-05-31	2014-04-27	2014-341
Sysop/T MGKI	Halmstad	2014-09-06--07	2014-08-03	2014-346
Övriga kurser				
Sambands- och datatekniker	Boden	2014-08-30--09-05	2014-06-15	2014-308
Stabs- och	Fårö	2014-07-17--27	2014-04-30	2014-336
Stabs- och sambandstjänst batch/kompch	Fårö	2014-07-19--27	2014-04-30	2014-337
Fördjupning trådtjänst	Göteborg	2014-04-12--13	2014-03-20	2014-353
IGR	Karlskrona	Sommar		2014-333
Instruktörskurs Samband	Höllviken	2014-07-09--20	2014-04-20	2014-323
IT-hot	Höllviken	2014-07-14--18	2014-04-30	2014-322
KU svensk signalering	Halmstad	2014-03-08--09	2014-01-30	2014-347
Ledningsplats hemvärnet	Fårö	2014-07-20--27	2014-04-30	2014-334
Ledningssystembefäl	Fårö	2014-07-17--27	2014-04-30	2014-335

En kryptisk kurs

Text & bild: Anders Bohlin

En mulen morgon, ett slitet tåg på väg mot Norrköping. Det är den 18:e november, dock sju grader ute. Ska det inte vara kallt nu? Jag startar min dator och "Pling" säger det ganska snart. Tillgängliga nätverk finns. "Vill du ansluta?" Genast flyger tankarna: Har jag virusskydd i denna burk? Hur är säkerheten här ombord?

Undrar vad instruktörerna på kursen säger om detta? Det ska bli väldigt intressant att höra de olika åsikterna om denna IT-säkerhet. Förvisso finns inga hemligheter i denna dator, eller finns det?

Vad vet vi egentligen om säkerhet vid våra datorer eller för den delen, i våra smartphones?

En djup förväntan om att denna utbildning ska kasta lite ljus över vissa skuggade partier rörande IT-säkerhet finns.

Nio entusiastiska personer träffas, en del för första gången. Ett bildspel om tekniska lösningar och möjligheter öppnar upp för diskussioner. En teknisk kurs för en massa teknikintresserade har en viss tendens att bjuda in för vida språkliga meningsutbytande. Undrar om instruktörerna väntade sig detta? Kanske inte så konstigt att de fick avbryta oss ibland.

De olika lösningarna som finns på olika företag eller kommuner och vad som står till buds av de olika aktörerna på telemarknaden visades, dels på bildspel och dels presenterat av våra instruktörer Björn och Fredrik.

-Vad har ni för internet hemma? Har ni brandvägg? Har ni Hub, Switch eller Router? Hur har ni konfigurerat den? Har ni bytt lösenord för administratörs inloggning? Hur vet din dator vart den ska leta på internet? Vet alla vad en DNS är? Vad är TCP/Ip. Vilken uppgift har din Gateway? Vi var nog ganska spridda erfarenhetsmässigt gällande dessa installationer. Instruktörerna rådde dock bot på denna spridning genom sitt sätt att använda deras gemensamma erfarenhet i de olika sammanhangen. Toppen, toppen.

Kapitlet "Mail, eller E-post" om ni vill, stod på agendan. Hur pass säkert är det att skicka mail egentligen? Okay, det är digitaliserad information som skickas så för örat är den inte hörbar, men Digital-Analog omvandling är inte

Sven-Bertil Westberg

Carl-Johan Eriksson

svårt att göra i praktiken. Nu kommer det, på kursen, genomsyrande ordet med stort O. Kryptering. -Hur många av er krypterar sina mail?. Tystnad i salen. Mycket av vår tid på kursen kom från detta tillfälle att handla om kryptering. Installerade upp ett enkelt, men fritt, program för kryptering av dator eller disk. Ett smidigt och enkelt sätt att skydda sin information på datorn eller den externa hårddisken.

Ny installation. Denna gång ett krypteringsprogram för Mail. En del eget arbete gav oss vid handen lite kunskap till för att säkra vår kommunikation hemma eller i vårt arbete med hemvärn eller jobb.

-Förresten, har alla installerat virusprogram i datorn hemma, undrar instruktörerna.

-Ja givetvis, svarade alla unisont. - Hur många har installerat virusprogram i sin smartphone? Stor tystnad följer. Ni ska veta att er smartphone är mycket mer dator än den ni sitter med nu eller på skrivbordet hemma och den är lika lätt att komma åt för en hacker som den ni har hemma. Alla kollar snabbt i sina telefoner. Vem vill hacka den och varför? Vi kanske inte förvarar några direkta sekretessbelagda uppgifter i varken telefonen eller datorn, men det är inte det farliga. Någon illvillig kan komma åt uppgifter som används för att till exempel beställa saker i ditt namn. Eller ännu värre: Sprida information som kan skada andra och du får skulden. Inget vidare all fullfölja den tanken.

Det leder oss osökt in på nästa kapitel. Hacking. Hur jobbar en hacker? Vad är skillnaden på en hacker och en ansvarig systemtekniker? Svaret är: Vad är avsikten.

Vad vill man med hacking? Tja, en del kan vara oskyldigt "lekande", bara se om det gick och ta sig igenom brandväggen. En del har som jobb att hacka, fast då kallas det för systematisk felsökning av svagheter. Detta för att kunna skapa ett säkrare system. Tyvärr finns även den brottsliga sidan och den växer lavinartat. Man vill komma åt komprometterande uppgifter som kan utbytas mot pengar. Hot och utpressning är en betydligt mer

lukrativ bransch än droger och prostitution. Dessutom är det svårare att fälla någon för cyberbrott. Hacking och systematisk felsökning, det behövs program till detta. Givetvis finns detta hos instruktörerna. Vi provar på ett några för att undersöka säkerheten på våra kurskamraters datorer. Även utan större kunskap om dessa program så kommer vi en bra bit in och "rent hypotetiskt" skulle vi kunna göra mer. Vad har vi då själva för vapen för att stoppa detta intrång? Först så ska alla känna till att någon hundra procentig säkerhet inte existerar. Det betyder inte att man inte ska anstränga sig eller strunta helt i det. - Se till att uppdatera eller "patcha" din dator eller telefon så ofta du kan, säger Björn för 18:e gången. - Detta gäller även den brandvägg som förhoppningsvis finns installerad hos dig. Om din dator börjar bete sig konstigt på något vis, tro inte att dina skyddsprogram kan hjälpa dig fullt ut. Nollställ din dator till fabriksinställningar och börja om från början. Det tar en stund men du tjänar på det i längden. Datorn blir snabbare. Ditt jobb i framtiden kommer att fortlöpa smidigare. Återigen: Kryptera och skydda dina filer.

P.S. Ni glömde väl inte att ta backup

FAKTARUTA

Elektronisk hantering och lagring av information innebär nya typer av säkerhetshot. För att skydda sig mot detta måste alla användare ha förståelse för hoten och kunskap om hur man skyddar sig mot riskerna. Kunskaperna är generella och kan tillämpas såväl i tjänsten som privat. FRO utbildar specialister i sambandstjänst samt chefer i hemvärnets förband. Utbildningen innehåller både teoretiska genomgångar och praktiska övningar. Man lär sig hantera information, datorer och nätverk samt hur man med lösenord och kryptering av mejl och data gör det svårare för en angripare att komma åt information. Utbildningen är lämplig för alla som hanterar information och datorer inom hemvärdet.

POSTTIDNING B
FRO
Box 2229
103 15 STOCKHOLM

Studiebesök på F7 i Såtenäs

Text & bild: Jörgen Forsberg

Efter att FRO Borås utfört sambandsservice under Borås Airshow 2013, fick vi erbjudande från arrangören att göra studiebesök på Skaraborgs flygflottilj F7 i Såtenäs.

Vi var ett 25-tal FRO:are som samlades vid lokalen en lördagsmorgon i oktober för avfärd till F7.

Elfsborgsgruppen hade ställt upp med både buss och förare då de tyckte att detta var ett trevligt inslag i vår föreningsverksamhet.

Väl framme på F7 blev vi varmt mottagna av en guide från flygvapenhistoriska föreningen som äger och ansvarar för alla flygplan som använts i försvaret fram till dagens JAS.

Under rundvandringen i hangarerna fick vi se och känna på bland annat Draken, Viggen, Tunnan, Lansen, Vampire och gamla SK 50. Världens enda "flygande tunna" i flygdugligt skick finns uppe på F7.

Under hösten har FRO Borås även genomfört sambandsservice under årets Kretslopp med över 5000 deltagare som sprang runt på stadens gator i strålande väder.

Nu väntar det traditionsenliga julbordet som avslutning på ett aktivt verksamhetsår.